Het SMSje

Voorwoord

Als bestuur van de Molenstichting Midden- en Oost-Groningen (MSMOG) zijn we zeer verheugd met uw vrijwillige bijdrage als donateur of sponsor. Dat geeft ons de mogelijkheid, naast het gebruikelijke onderhoud of kleine restauraties, iets meer met en voor onze molens te doen zoals het aanleggen van verwarming in de Molenschuur te Noordbroek en elektriciteit in een aantal molens. Onze bedoeling is de Molenschuur nog meer te gaan gebruiken, ook in de winterperiode en in te richten als ontvangstcentrum. We zijn blij dat u ons SMSje leest maar ook blij met u als donateur.
Op de voorpagina de Westerse-Molen die door de wandelaars bezocht werd tijdens de officiële eerste wandeling van het ommetje Westerse-Molen. Op de foto geeft de aannemer uitleg omtrent het nodige onderhoud aan de molen om deze in bedrijf te kunnen houden.

Reint Huizenga, voorzitter.

Vlnr. Jan Ottema, Henk Klöpping, Bert Steenhuizen

Zo dus niet !!

U ziet onze molenaars regelmatig het gevlucht inklimmen om een eerder al opgehangen zeil voor te leggen. Dat is op zich niet gevaarlijker dan het beklimmen van een ladder. De molenaar staat altijd minimaal op één voet en zal zich tegelijkertijd minimaal met één hand goed vasthouden. Daarom mag het zo. Anders is het als er dingen gesjord of getild moeten worden, of als er langdurig in het gevlucht wordt gewerkt. Dan moet er met deugdelijke valbeveiliging worden gewerkt. De molenaar krijgt dan een tuigje aan, een helm op en zit aan een veiligheidslijn vast. Onze instructeurs geven er twee keer per jaar les in, zodat onze leerlingen en molenaars courant op de hoogte zijn.
Toch gaat het soms bijna mis, omdat mensen niet begrijpen hoe gevaarlijk ze bezig zijn en bedrijfsblind zijn geworden. Dat bleek maar weer toen we werden gewezen op een YouTube video waarvan bijgaande foto is gemaakt. U ziet hier een man die in het gevlucht bezig is met het ophangen van een zeil. Dat doet hij heel stoer, maar ook totaal onverantwoord. Hij staat te wankelen op een heklat, beide voeten op dezelfde heklat waarvan we maar hopen dat die het houdt. Het enige dat hem behoed voor een val is het houten armpje (de "zeilarm"). Waaraan hij ook nog eens stevig trekt om het zeil omhoog te hijsen. Maar een zeilarm is er niet op gemaakt zowel een zeil als een man te dragen, die arm kan breken en het leed is dan niet te overzien. Zo moet het dus beslist niet!

www.msmog.nl/296

www.msmog.nl/414

www.msmog.nl/415

Activiteitencalender

- 8 en 9 september: Open dagen Monumenten
- 11 september: Monumenten fietstocht (hoogste klassen basisonderwijs)
- 13 oktober: Wandeling van Fraeylema naar Fraeylema (oktober kindermaand)

U bent van harte welkom op deze dagen om onze molens te bezoeken. Meer informatie op: www.msmog.nl/16

Groninger Molenweekend

Het Groninger molenweekend is het weekend op de Entreprise. Op zaterdag 9 juni 2018 was een mooie, redelijk zonnige dag met lichte bewolking. De kap hoefde maar weinig gekruid te worden en er werden twee halve zeilen voorgelegd, wat voldoende was voor een mooie gang van de draaiende wieken. Bert Roemeling en Martin van Doornik genoten van een rustige dag, soms in de zon op een stoel op de stelling. Af en toe hielden wij per mobiel contact met Vincent Mathlener, die op de Noordermolen actief was.

www.msmog.nl/458

Subsidie

Minister Van Engelshoven steunt de komende jaren het molenbehoud met een extra bedrag van 3,5 miljoen euro. De cultuurminister stelt dit geld beschikbaar aan het Molenfonds van De Hollandsche Molen. Met dit geld kunnen nog dit jaar elf restauraties begonnen worden. Daarnaast zijn er nu middelen beschikbaar voor een 50 kleinere molenrestauraties de komende drie jaar. Directeur Nicole Bakker van De Hollandsche Molen is bijzonder blij met deze toekenning. "De subsidie is een erkenning van het molenbelang in Nederland én een geweldige steun in de rug voor het Molenfonds. Lees meer op onze site:

www.msmog.nl/459

Dagblad van het Noorden

In het Dagblad van het Noorden van 16 juni een schitterend 2 pagina`s redactioneel stuk over de molens en ommetjes. Meer info en foto`s op de webstek van het Dagblad.

MIJN STREEK

36

TEKST PAUL STRAATSMA | FOTO'S MARCEL VAN KAMMEN

N W O Z

Linkerkolom, van boven naar beneden: de routemarkering; de Westerse Molen; een klooke Groningse boerderij. Rechterkolom, van boven naar beneden: de gidsen Reint Huizenga en Bert Steenhuizen voor hun lievelingsmolen; wuivende velden onderweg; windturbines als moderne molens.

'EEN MOLEN MOET DRAAIEN, MAAR JA ...'

Anerkaant daip

Een tijdje geleden kwam Wiert van der Veen uit Noordbroek op de Noordermolen. Wiert weet veel te vertellen uit de omgeving en het ontstaan van de landschappen en molens. Noordbroek, Siddeburen, Hamrik, Nieuwolda, Nieuw Scheemda etc.
Een leuk artikel om te lezen op onze site.
www.msmog.nl/461

Onze leerlingen

Sinds enige tijd hebben we een nieuwe leerling: Leo Huizer. Bertus Hoetjer zal per 1 september 2018 instromen. Stijn, de zoon van molenaar Lammert Groenewold, wil ook graag in de sporen van zijn vader treden. Tot 2020 zitten we "vol", want momenteel lessen ook nog Eric Leegte (bijna klaar), Eduard Vroom en Mischa Habermehl. Het gaat goed met de opleiding in Slochteren!

Geslaagd als molengids

Op zaterdag 16 juni 2018 werden in de Molenschuur van de MSMOG te Noordbroek 7 certificaten uitgereikt voor het met succes behalen van de cursus Molengids. De cursus werd een aantal achtereenvolgende zaterdagen (5) gegeven door docent Tom Heyne van Erfgoedpartners Groningen, geassisteerd door molenaar Arjen Strijkstra voor praktische zaken op molens. Voorafgaande aan de uitreiking moesten de aspirant-molengidsen eerst hun werkstuk presenteren, hetgeen iedereen prima afging.

Voorste rij van links naar rechts: Taeke Overdijk, Esmeralda Smith, Janneke Hetebrij, Annet Brinkgreve en Lo Meijerhof, achterste rij rechts: Johan Koster, docent Tom Heyne (tweede van rechts en Arjen Strijkstra (derde van rechts). Achterste rij links staat MSMOG bestuurslid Bert Steenhuizen. Harry Smit staat helaas niet op de foto.

Van Fraeylema naar Fraeylema

De georganiseerde wandelingen "Van Fraeylema naar Fraeylema" bestaan sinds 2013. De initiatieven daartoe zijn toenmalig genomen door de toenmalige Activiteitencommissie. We hebben toen meerdere overleggen gehad. De publiciteit voor elke wandeling wordt verzorgd door de leden van de Fraeylemaborg. Elke wandeling wordt "gegidst" door Annet Westrup; de laatste jaren samen met onze molengids en volleerde "verhalenverteller" Gerhard Landman. Men loopt dan door het overbos naar de molen, vervolgens gaan de wandelaars verder de rondleiding in, Bij de molens worden ze dan ook altijd voorzien van gratis koffie en thee, meestal in de daarvoor opgezette tent. Het is goed om je voor de wandeling aan te melden. Reserveren is aanbevolen (0598-421568)

www.msmog.nl/342

Molendag

We konden op 12 mei terugkijken op een hele mooie molendag op Stel's Meuln in Harkstede. Chris West en Mischa Habermehl waren blij elkaar weer eens te ontmoeten na een lange winterperiode. De zon was erbij en de wind kwam later ook. Genoeg om het luiwerk eens goed te testen en alles weer eens voldoende te smeren en te laten draaien. Er kwamen ruim 25 mensen de molen bezoeken van jong tot oud. Uit Duitsland, Polen, Letland, Nederland en natuurlijk de vaste supporters uit Harkstede en ommeland.

www.msmog.nl/453

Molengids

De taak van een (vrijwillige) molengids is het assisteren van een molenaar, voorlichting geven bij of buiten een molen bv. op scholen, (mede-) activiteiten organiseren bij de molens en eventueel zitting nemen in een commissie van de MSMOG. Ook

kan een molengids participeren in een project van de MSMOG om de molens onder aandacht van de bevolking te brengen. Hierbij valt te denken aan het creëren en uitzetten van Ommetjes (wandelingen van 7-8 kilometer) of het opzetten van fietstochten rond een molen.

Website

Onze huidige MSMOG website is in juni 2008 in gebruik genomen. Momenteel zijn we nog dik tevreden met onze webstek maar onze webmaster kijkt vooruit en geeft aan dat er binnenkort 'groot onderhoud' nodig is. De webmaster denkt daarbij aan een nieuwe layout, koppeling met andere websites en nieuwe functies. We zoeken mensen met kennis van CMS, databases en grafische vormgeving. Heb je die kennis en lijkt het je leuk om als vrijwilliger bij de MSMOG hier een bijdrage aan te leveren, stuur dan een mail aan webmaster@msmog.nl.

Vang versteken

Op het programma stond het versteken van de vang! Daar hadden we het al heel vaak over gehad, nu zou het er dan van komen. Een dag vol van verwachtingen - maar ook wat zorgen over het weer. Er was kans op ontwikkeling van een onstabiele atmosfeer en dus kans op onweer. Er volgde overleg; wikken en wegen, voor en tegens, de bekende klik en klak. Dan werd de knoop doorgehakt, het kon doorgaan.

www.msmog.nl/464

Officiële opening van het Ommetje Westerse Molen te Nieuw-Scheemda

Op 25 mei 2018 werd onder mooie weersomstandigheden het Ommetje Westerse Molen officieel geopend door mevrouw Laura Broekhuizen-Smit, loco-burgermeester van de gemeente Oldambt en de heer Geert Jan ten Brink, dijkgraaf van het waterschap Hunze en Aa's. Het uitzetten van ommetjes met als middelpunt een molen is in Nederland en dan vooral in Groningen, een unieke gebeurtenis. Overleg met de Verenigingen van Dorpsbelangen, landeigenaren, aanwonenden, Staatsbosbeheer, Waterschappen en het Routebureau Groningen (Landschapsbeheer Groningen) is hiervoor noodzakelijk. Een Ommetje moet aan een aantal eisen voldoen en er worden zogenaamde stationnetjes ingeschakeld, waar de wandelaars uitleg of een versnapering kunnen krijgen. Ook wordt een folder met de stationnetjes en routebeschrijving uitgegeven. Ook is het Ommetje te vinden op onze website www.msmog.nl. Het Ommetje kan in groepsverband gelopen worden maar ook individueel. Echter, dan wordt niet de garantie gegeven dat alle stationnetjes geopend zijn.
Na enige inleidende woorden door de voorzitter van de MSMOG, loco-burgermeester en dijkgraaf werd het Ommetje van 7,5 kilometer gelopen. In het Ommetje zijn een viertal stationnetjes (galerie Waarkunst, NH kerk Nieuw-Scheemda, Westerse Molen en fruitbedrijf Bosschaart) opgenomen. De officiële opening werd afgesloten met een hapje en een drankje bij galerie Waarkunst, waar ook gelegenheid is tot parkeren. Ook zal in de nabije toekomst gewerkt worden aan fietsroutes rond de molens. Doel van deze activiteiten is onze molens nog meer onder de aandacht van de bevolking te krijgen. Verderop in het SMSje een aantal impressiefoto,s van de opening.

www.msmog.nl/456

Officiële opening van het Ommetje Westerse Molen te Nieuw-Scheemda

RTV-Noord verslaggeefster Beppie van der Sluis in gesprek met secretaris Harry Westerhof met op de achtergrond, voorzitter Reint Huizenga

Bezichtiging van de kerk in Nieuw-Scheemda

De eerste officiële wandeling van het Ommetje Westerse Molen te Nieuw-Scheemda

Samenwerking met het Erasmus Studenten Netwerk (ESN)

In juni hebben Reint Huizenga en Bert Steenhuizen namens het bestuur van MSMOG een ontmoeting gehad met het bestuur van het Erasmus Student Network (ESN). Dit netwerk is één van de grootste studenten organisaties in Europa. Het is opgericht in 1989 om uitwisseling van studenten (>150.000 in 40 landen) te ondersteunen en te ontwikkelen. Dat doet ze lokaal, nationaal en internationaal. Gesproken is over een nauwere samenwerking tussen beide organisaties.

ESN helpt buitenlandse studenten academisch, sociaal en praktijk gericht te integreren. Zo worden vele activiteiten georganiseerd op cultureel gebied, excursies in en buiten Nederland, sociale activiteiten, educatieve programma's en charitatieve activiteiten. Verder vormt ESN een platform voor studenten om inzichten te verkrijgen in diverse culturen op internationaal vlak.

MSMOG en ESN gaan samenwerken om studenten kennis te laten maken met het cultureel erfgoed in onze regio. Zo is één van de opties een bezoek aan Stel's Meuln mogelijk in combinatie met de NH Kerk in Harkstede. De samenwerking met ESN is een vervolg op de in april gelegde contacten met een delegatie van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG).

www.msmog.nl/443

Bezoek RTV-Noord op de Entreprise

Begin mei wordt ik gebeld door Jan Kugel (molenaar van molen Edens). Of ik wel in een reclame spotje wil voor RTV-noord in opdracht van het Groninger molenhuis .Er waren nog meer kapers op de kust dus ik moest nog even geduld hebben. Ik was immers nog maar net geslaagd voor mijn molenaarsexamen.
Eind mei werd ik gebeld voor een kort telefonisch interview. Het gaat door, andere molenaarsleerlingen en ik, Molenaars in het spotje voor de TV. Eind mei was het zover. Op een zaterdag middag kwam de camera en crew langs voor de opnames. Make up? Ik? Ja anders glimt je hoofd te veel op beeld. Na enige uitleg en verschillende cameramomenten in de molen, kwamen de figuranten en molenfanaten op bezoek en vielen met de neus in de boter. Dan moet je ineens acteren wat ik dus totaal niet gewend was. Gewoon doen wat je altijd doet als mensen op de molen komen. Uitleggen dus….
Het is natuurlijk wel voor een spotje dat veel mensen zullen zien. Maar ik wist niet dat het zoveel werk zou zijn.

Nadat het spotje op tv is geweest, zijn er veel positieve reacties geweest.

Mutaties en aantal vrijwilligers en jubilea

Het MSMOG bestuur is zeer verheugd met de uitbreiding van het aantal molenvrienden, molengidsen en potentiële molenaars. Sommige vrijwilligers fungeren zelfs als molengids en als molenvriend. De laatste categorie werkt vaak op projectmatige basis, terwijl een molengids vaak een molenaar ondersteunt en voorlichting geeft.
Molenvrienden
Fred Nieborg, Tim Smit, Frits Feddema, Greetje Schipma en Anita Kiss.
Molengids
Lo Meijerhof, Annet Brinkgreve, Esmeralda Smith, Janneke Hetebrij, Taeke Overdijk, Johan Koster en Harry Smit.
Molenaars in opleiding
Mischa Habermehl, Leo Huizer, Bertus Hoetjer en Jacco de Maat.
Helaas zijn niet alle mutaties positief. Als MSMOG moeten we afscheid nemen van Menzo Huininga (molengids) en Roelof Beugel (molenaar). In een volgend SMSje komen we hierop terug.
Ook zijn we als bestuur verheugd dat gedurende deze periode 3 molenaars hun jubileum als 12,5 jaar molenaar mochten vieren, nl. Henk Helmantel, Lex van der Gaag en Henk Klöpping. Verder heeft Grieto de Vries (molenaar en bestuurslid) zijn 25 jarig jubileum gehad. Hiervoor allen natuurlijk onze hartelijke felicitaties.

Workshop "van Wind naar Motor"

Na een korte introductie van molenstichting MOG volgde de geschiedenis van molen "Windlust" en z`n omgeving. Hierna werd de groep opgesplitst waarbij de ene groep de molen ging bezoeken en de andere deelnemers een quiz gingen spelen. Na ± drie kwartier werd er gewisseld en werden deze onderdelen nogmaals herhaald. Tot slot werd deze avond met de hele groep geëvalueerd en kon worden vastgesteld dat het een zeer geslaagde avond was geweest. Na wat kleine aanpassingen qua tijd en groepsgrootte, kan deze workshop voor o.a. donateurs, verenigingen, clubs, bedrijfsuitjes, familie-uitjes en recreanten met minimaal 8 en maximaal 16 personen worden geboekt. Mail voor informatie naar: workshop-windlust@msmog.nl

Klein kinderdijk

De commissie Open Monumentendag Midden Groningen heeft onlangs de drie poldermolens aan de Groenedijk als monumenten opgegeven bij de (landelijke) Stichting Open Monumentendag.

Sommige noemen deze drie polders in Slochteren "Klein Kinderdijk". Een uniek stukje erfgoed: drie poldermolens op een rij, die ook nog kunnen laten zien, hoe vroeger het bemalen van de polders in z'n werk ging. Bij één van de molens staat ook nog een klein exemplaar, een weidemolentje, dat ook nog volledig kan functioneren.

De namen van de molens: Fraeylemamolen, (ook wel 'Meneers Meulen'), genoemd naar de heer van de Fraeylemaborg, "de molen in de Groote Polder", genoemd naar de naam van de polder, die destijds werd bemalen en De Ruiten, ook genoemd naar de toenmalige polder en tenslotte Bakkers Meulentje, genoemd naar zijn vroegere eigenaar, de heer Wolter Bakker. De heer Bakker was zeer deskundig op het gebied van de molens.

Wij willen een ieder graag van harte uitnodigen dit prachtige, goed bewaarde, stukje erfgoed te komen bewonderen.
De Molenstichting Midden- en Oost Groningen is de eigenaar van de molens.

De uitslag van de puzzel van de vorige SMS vind je op onze website, www.msmog.nl

MSMOG kruiswoordpuzzel van deze keer is gebaseerd op het Ommetje Westerse molen.

Horizontaal

6. Ommetje
7. Ommetje
10. Molen
16. Ommetje
18. Interieur kerk
19. Plaats
20. Fruit
22. Bedrijf
25. Ommetje
26. Ommetje
31. Plaats
32. Ommetje
33. Kerk
34. Startplaats Ommetje

Verticaal

1. Molen
2. Ommetje
3. Fruit
4. Gebouw met wieken
5. Rode vrucht
8. Ommetje
9. Molen onderdeel
11. Orgelbouwer
12. Ommetje
13. Plas water
14. Rustplaats
15. Ommetje
17. Landschap
21. Creatieve personen
23. Vastleggen
24. Orgelonderdeel
27. Ommetje
28. Ommetje
29. Grondsoort

Met dank aan onze sponsors:

Colofon
Het 'SMSje' is een publicatie van de Molenstichting Midden- en Oost-Groningen. Dit is nummer 2 van jaargang 12 (November 2018).
© 2018 MSMOG Commissie Communicatie.
Web: www.msmog.nl. Mail:
redactie@msmog.nl. Telefoon: 06-54656573.